С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КОНЦЕСИОННОТО ПЛАЩАНЕ ЗА ДОБИВ НА ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА ПО ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА

№	**Организация/потребител** /вкл. начина на получаване на предложението/	**Бележки и предложения**	**Приети/ неприети**	**Мотиви**
1.	Българска минно-геоложка камара – предложението е получено по електронна поща на 22.12.2025 г. и е заведено с вх. № Е-92-00-1353/29.12.2025 г. на МЕ	1. В Приложение № 1 към чл. 9: 1.1. Предлагаме т. 1.4 да се редактира по следния начин: Благородните метали да не се обособяват в самостоятелен вид така, както е посочено в б. „б" от Наредбата, а да бъдат част от металните полезни изкопаеми, с изключение на тези по б. „а", с максимална граница на концесионно плащане 5%. Аргументи: По предложението за отделяне на благородните метали в самостоятелен вид, с по-висок размер на максимална граница на концесионно плащане от 6% не бе постигнато съгласие в работната група, назначена със Заповед № Е-РД-16-160/05.03.2025 г. на Министъра на енергетиката. Така предложените текстове не са в съответствие с постигнатите компромисни решения на работната група, назначена с цитираната заповед. Считаме, че такова разделяне не е правилно. Горна граница от 6 % на максималния процентен размер на концесионното плащане за благородни метали не отчита адекватно пазарните и икономически реалности и нивата на концесионните плащания в другите държави и влияе негативно върху конкурентоспособността на българските предприятия, добиващи благородни метали.	Не се приема	Металните полезни изкопаеми са диференцирани в три подгрупи със съответните гранични стойности в резултат на проведените обсъждания по време на работа на работната група, назначена със Заповед № Е-РД-16-160/05.03.2025 г., изм. със Заповед № Е-РД-16-215/02.04.2025 г., вкл. при съобразяване на становища на БМГК с изх. № 024/21.03.2025 г., изх. № 025/21.03.2025 г., изх. № 027/04.04.2025 г., изх. № 031/10.04.2025 г. и изх. № 033/17.04.2025 г., при отчитане и на международните практики. Следва да се има предвид, че за подгрупа „олово и цинк" процентният размер на

		В процеса на дискусиите в работната група имахме възможност да обясним, че с напредването на жизнения цикъл на рудниците съдържанието на металите закономерно намалява, което увеличава производствените разходи. По тази причина, концесионерите на находища, които са в напреднал жизнен цикъл се опасяват, че значителното увеличаване на размера на концесионните плащания ще обуслови затруднения за инвестиции, които да повишат ефективността на процесите и модернизацията на оборудването. Пазарните цени на металните полезни изкопаеми са с цикличен характер, които се определят на международните стокови борси и се влияят освен от търсенето и предлагането, а и от геополитически и социални фактори, които са непредвидими. С оглед на горното, настояваме да отпадне предвиденото в проекта на Наредба отделяне на благородните метали в отделна група и заложения по-висок максимален процентен размер на концесионното плащане за тези метали в размер на 6%.		минималната и максималната граница на концесионно плащане се запазва по действащата към момента Наредба, което е съобразено с обстоятелството, че добивът на оловно-цинкови руди е изцяло подземен и се извършва във все по-трудни минно-геоложки условия, както и с етапа на експлоатация, на който се намират тези находища към момента. За всички подгрупи от групата на металните полезни изкопаеми е запазен въведеният през 2007 г. принцип „плъзгаща се скала“, при който размерът на концесионното плащане се определя в зависимост от рентабилността на нетните приходи от продажби на добитите от обекта на концесията подземни богатства, като по този начин се постига по-справедливо разпределение на ползите между концесионера и концедента от осъществяване

				на дейността, респ. концесионното плащане е функция от общите ползи от концесионната дейност, справедливо разпределени между страните по концесионното правоотношение. Също така, определянето на концесионното плащане чрез обвързване с рентабилността на дружеството-концесионер, води до това, че размерът на концесионното плащане за групата на металните полезни изкопаеми винаги е съответстващ и функция на приходите на концесионера и съответно на пазарните цени на металните полезни изкопаеми за съответния период, макар и те да са с цикличен характер. Обръщаме внимание, че цитираната горна граница от 6 % за максималния процентен размер на концесионното плащане за благородни метали би се достигнала само в случаите, когато отчетената

				рентабилност на нетните приходи от продажби е 50% и по-висока. При определяне на граничните стойности са взети предвид и отчетените в предходни години приходи от продажби, нетни печалби, концесионни плащания.
		1.2. Предлагаме текста на т. 5 да се редактира по следният начин: „Когато с решението за предоставяне на концесия не е определен средногодишен добив за срока на концесията, минималният размер на концесионно плащане се определя на базата на 30 на сто от средногодишния добив от съгласувания цялостен работен проект за добив и първична преработка на подземни богатства." Аргументи: Предложението е обосновано от условието на т. 3 на Приложение № 1 на Наредбата, според което „минималният размер на дължимото годишно концесионно плащане по т. 1 не може да бъде по-нисък от стойността, определена на базата на 30 на сто от предвидения средногодишен добив за срока на концесията……..". Без тази редакция, текстът може да се тълкува и прилага по различен начин и ще са налице различни условия за определяне на размера на минималното концесионно плащане за обекти, за които в решението за предоставяне на концесия е определен средно годишният добив и обектите, за които в решението за предоставяне на	Приема се	Отразено е в т. 5 на Приложение № 1 към чл. 9 от проекта на наредба, като текстът е прецизиран;

		концесия не е определен такъв.		
		2. Приложение № 2 към чл. 10: Предлагаме текста на т. 4 да се редактира по следния начин: „Когато с решението за предоставяне на концесия не е определен средногодишен добив за срока на концесията, минималният размер на концесионно плащане се определя на базата на 30 на сто от средногодишния добив от съгласувания цялостен работен проект за добив и първична преработка на подземни богатства." Аргументи: Предложението е обосновано от условието на т. 2 на Приложение № 2 на Наредбата, според което „минималният размер на дължимото годишно концесионно плащане не може да бъде по-нисък от стойността, определена на базата на 30 на сто от предвидения средногодишен добив за срока на концесията…..". Без тази редакция, текстът може да се тълкува и прилага по различен начин и ще са налице различни условия за определяне на размера на минималното концесионно плащане за обекти, за които в решението за предоставяне на концесия е определен средно годишният добив и обектите, за които в решението за предоставяне на концесия не е определен такъв.	Приема се	Отразено е в т. 4 на Приложение № 2 към чл. 10 от проекта на наредба, като текстът е прецизиран;
		3. Приложение № 3 към чл. 11:	Приема се	Отразено е в т. 7 на Приложение № 3 към чл. 11 от проекта на

		Предлагаме текста на т. 7 да се редактира по следния начин: „Когато с решението за предоставяне на концесия не е определен средногодишен добив за срока на концесията, минималният размер на концесионно плащане се определя ~~въз основа~~ на базата на 10 на сто от средногодишния добив от съгласувания цялостен работен проект за добив и първична преработка на подземни богатства." Аргументи: Предложението е обосновано от условието на т. 5 на Приложение № 3 на Наредбата, според което „минималният размер на дължимото годишно концесионно плащане не може да бъде по-нисък от стойността, определена на базата на 10 на сто от предвидения средногодишен добив за срока на концесията, ……". Без тази редакция, текстът може да се тълкува и прилага по различен начин и ще са налице различни условия за определяне на размера на минималното концесионно плащане за обекти, за които в решението за предоставяне на концесия е определен средно годишният добив и обектите, за които в решението за предоставяне на концесия не е определен такъв.		наредба, като текстът е прецизиран;
		4. Приложение № 4 към чл. 12: Предлагаме текста на т. 7 да се редактира по следния начин: „Когато с решението за предоставяне на концесия не е определен средногодишен добив за срока на концесията, минималният размер на концесионно плащане се определя ~~въз основа~~ на база 10 на сто от средногодишния добив от	Приема се	Отразено е в т. 7 на Приложение № 4 към чл. 12 от проекта на наредба, като текстът е прецизиран;

		съгласувания цялостен работен проект за добив и първична преработка на подземни богатства." Аргументи: Предложението е обосновано от условието на т. 5 на Приложение № 4 на Наредбата, според което „минималният размер на дължимото годишно концесионно плащане не може да бъде по-нисък от стойността, определена на базата на 10 на сто от предвидения средногодишен добив за срока на концесията". Без тази редакция, текстът може да се тълкува и прилага по различен начин и ще са налице различни условия за определяне на размера на минималното концесионно плащане за обекти, за които в решението за предоставяне на концесия е определен средно годишният добив и обектите, за които в решението за предоставяне на концесия не е определен такъв.		
		5. Приложение № 5 към чл. 13: 5.1. Предлагаме текста на т. 2 да се редактира, като се допълни по следния начин: „Базата за изчисляване на концесионното плащане е среднопретеглената продажна цена на добито подземно богатство за съответния период, която се определя на основата на данни, предоставени от концесионера, но не по-ниска от пазарната цена, определена на база неконтролирани сделки между несвързани лица; при липса на официална информация за пазарната цена, определена на база неконтролирани сделки между несвързани лица в България, продажната цена за съответния период се определя на основата на данни, предоставени от концесионера, но не по-ниска от	По т. 5.1 – приема се	По т. 5.1 – отразено е в т. 2 от Приложение № 5 към чл. 13 от проекта на наредба;

		себестойността на добитото подземно богатство, определена от концесионера.” Аргументи: Предлаганото допълнение е в съответствие с текста на т. 1.2. от Приложение № 2 към чл. 10. 5.2. Предлагаме текста на т. 8 да се редактира последния начин: „Когато с решението за предоставяне на концесия не е определен средногодишен добив за срока на концесията, минималният размер на концесионно плащане се определя на базата на 30 на сто от средногодишния добив от съгласувания цялостен работен проект за добив и първична преработка на подземни богатства.“ Аргументи: Предложението е обосновано от условието на т. 6 на Приложение № 5 на Наредбата, според което „минималният размер на дължимото годишно концесионно плащане по т. 1 не може да бъде по-нисък от стойността, определена на базата на 30 на сто от предвидения средногодишен добив за срока на концесията…….“. Без тази редакция, текстът може да се тълкува и прилага по различен начин и ще са налице различни условия за определяне на размера на минималното концесионно плащане за обекти, за които в решението за предоставяне на концесия е определен средно годишният добив и обектите, за които в решението за предоставяне на концесия не е определен такъв.	По т. 5.2 – приема се	По т. 5.2 - Отразено е в т. 8 на Приложение № 5 към чл. 13 от проекта на наредба, като текстът е прецизиран;
2.	„Проучване и добив на нефт и газ“ АД – предложението е получено	Предлага в Приложение № 3, т. 7 да придобие следната редакция:	Приема се	Отразено е в т. 7 на Приложение № 3 към чл. 11 от проекта на

	по електронна поща на 05.01.2026 г.	„7. Когато с решението за предоставяне на концесия не е определен средногодишен добив за срока на концесията, минималният размер на концесионното плащане се определя въз основа на 10 на сто от средногодишния добив от съгласувания цялостен работен проект за добив и първична преработка на подземните богатства." Мотиви: Предлага да се уточни, че основата 1 10 на сто от средногодишния добив, за да бъде разпоредбата в съответствие с т. 5 от Приложение № 3; Предлага в т. 7 от Приложение № 3 да отпадне „конкретният" размер на концесионното плащане. По Приложение № 3 размерът на концесионното плащане за добив на нефт и природен газ се определя като процент от общия приход от дейността, свързана с обекта на концесията, черз скала на R-фактор. По Приложение № 3 конкретният размер на концесионното плащане не се определя на основа на добито количество, поради което в т. 7 на Приложение № 3 от проекта на наредба следва да отпадне „конкретният".		наредба, като текстът е прецизиран;
3.	„Девня Варовик" АД, с. Чернево, „Солвей Соди" АД и „Хайделберг Матириълс Девня" АД – предложението е постъпило с вх. № Е-26-С-8/08.01.2026 г.	От името на „Девня Варовик" АД, с. Чернево (концесионер на находище за неметални полезни изкопаеми – варовици от находище „Девня") и на акционерите му, и основни потребители на добивания варовик, „Солвей Соди" АД и „Хайделберг Матириълс Девня" АД бихме искали да изразим становище по публикувания за обществено обсъждане проект на Наредба за определяне на концесионното плащане за добив на подземни богатства по Закона за подземните богатства („Проектът").	Не се приема	Видно от доклада на вносителите, проектът на нова наредба е изготвен в резултат на работата на междуинституционална работна група, включваща освен представители на администрацията на Министерството на

		Въпреки, че Проектът не намира приложение към концесионния договор на „Девня Варовик" АД с оглед евентуалната бъдеща възможност за продължаване на срока му след неговото изтичане (35 години от 2000 г.) и при това за адаптиране на договореностите между страните към променящите са условия, в т.ч. и нормативни изменения, намираме за важни законозателните инициативи, свързани с концесионирането и с определянето на правата и задълженията на страните. Като отговорни инвеститори и едни от значимите индустриални работодатели в България, отчитаме променената икономическа среда, инфлационните процеси и стремежа на държавата да гарантира справедлив приход от ползването на подземни богатства. Въпреки това след задълбочен анализ на Проекта, идентифицираме рискове, които биха имали несъразмерен негативен ефект върху индустриалното производство (химическата и циментовата промишленост). Предлагаме корекции, които да балансират фискалния интерес на държавата със запазването на конкурентноспособността на стратегически предприятия. Икономически ефект и заключение: Направеният от нас анализ показва, че предложеното увеличение на ставките за добив на суровини за индустриални цели би довело до драстичен ръст на годишните концесионни плащания. Това представлява сериозен удар върху себестойността на крайния продукт и поставя заводите в Девня в неблагоприятна позиция спрямо глобалните конкуренти в ЕС и извън него. Комбинацията от геополитическа нестабилност и растящи разходи за въглеродни емисии вече ерозира конкурентоспособността ни спрямо производители		енергетиката, подпомагаща министъра на енергетиката при осъществяването на нормативно установените му функции на единен орган по управление на подземните богатства, и представители на администрацията на Министерския съвет, на Министерството на финансите, както и на минно-добивния бранш (Българската минно-геоложка камара (БМГК), Българската асоциация на производителите на инертни материали (БАПИМ), концесионери по предоставени концесии за добив на подземни богатства). По време на работа на междуинституционалната работна група представителите на миннодобивния бранш (БМГК, БАПИМ) предоставиха мотивирани становища и предложения по проекта на наредба, вкл.и разчети. В резултат на проведените обсъждания, предложенията на представителите на

		извън ЕС. Допълнителната фискална тежест върху добива може да се окаже критичния фактол, който да направи производството в България икономически необосновано. Макар, че определянето на концесионните плащания да е от национална компетентност, считаме, че размерите им следва да са съобразени с целите и принципите на Регламент (ЕС) 2024/1252 (Акт за критичните суровини). Тези размери следва да са насочени към укрепването на всички етапи от веригата на стойността, които водят до намаляване на стратегическите зависимости на ЕС. В този смисъл минерали, изпозвани като междинни продукти в затворени индустриални процеси не е подходящо за бъдат третирани фискално като крайни пазарни суровини. Подобна диференциация е напълни в синхрон с целите на ЕС за сигурни и устойчиви доставки на суровини и за укрепване на индустриалната независимост чрез поддържането на вътрешни вериги на висока добавена стойност. Европейската практика показва, че диференцираният подпод осигурява по-балансирано третиране на суровините и по-висок общ фискален ефект. Прилагането му за индустриални цели води до преструктуриране на публичните приходи, без да ги намалява. При наличието на работещо предприятие, което заплаща данъци и оказва големи икономически ефекти върху регионалната икономика, приходите за бюджета се формират от разширената данъчна основа по цялата индустриална верига, а не от добивната такса като самостоятелен източник на приходи. Освен това прилагането на диференцирани ставки за добива на междинни непреработени суровини не представлява държавна помощ. Същото не предоставя		миннодобивния бранш (БМГК, БАПИМ) са приети и отразени в проекта на наредба. Няма конкретно предложение по проекта на наредба.

		селективно предимство на предприятието и произтича от естеството и общата логика на фискално-концесионната система. Като стратегически инвеститор в България ние силно вярваме в потенциала на местната индустрия и искаме да продължим развитието си тук. За да бъде това възможно обаче, се нуждаем от предвидима среда, която не наказва производствата с висока добавена стойност. Готови сме да представим детайлни разчети и да участваме в работна група за прецизиране на текстовете.		